

نقش میزان فعالیت‌های آنلاین والدین در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت در کودکان

با اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی

علی جوادی^۱، ستاره شجاعی^{۲*}

چکیده

هدف از این پژوهش تعیین نقش فعالیت‌های آنلاین والدین در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت در کودکان با اختلال نارسایی توجه بیش‌فعالی بود. روش این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه کودکان با اختلال نارسایی توجه بیش‌فعالی بین سنین ۷ تا ۱۲ سال شهر شیراز بودند که گروهی متشکل از ۱۳۰ نفر کودک با اختلال نارسایی توجه بیش‌فعالی به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. در این پژوهش کودکان با اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی با بهره‌گیری از تشخیص بالینی روانپزشک و هم‌چنین، اجرای فرم کوتاه مقیاس تجدید نظر شده کانرز والدین شناسایی شدند و برای سنجش میزان فعالیت‌های آنلاین والدین از مقیاس استفاده از اینترنت (IUS) و برای سنجش میزان اعتیاد به اینترنت از پرسش‌نامه اعتیاد به اینترنت یانگ استفاده شد. نتایج بیانگر آن بود که بین ابعاد مقیاس میزان فعالیت‌های آنلاین شامل مدت زمان استفاده از اینترنت، اهداف اجتماعی و اهداف غیر اجتماعی با میزان اعتیاد به اینترنت کودکان با اختلال نارسایی توجه بیش‌فعالی همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. تحلیل‌های رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت نشان داد مؤلفه‌های مدت زمان استفاده از اینترنت و اهداف اجتماعی، اعتیاد به اینترنت را به‌طور مثبت و معناداری پیش‌بینی می‌کنند. بنابراین بنظر می‌رسد هرچه فعالیت‌های آنلاین در والدین بیش‌تر باشد، اعتیاد به اینترنت کودکان با اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی افزایش می‌یابد.

واژگان کلیدی: اختلال نارسایی توجه بیش‌فعالی، اعتیاد به اینترنت، فعالیت‌های آنلاین، کودکان

^۱ - کارشناسی ارشد روان‌شناسی و آموزش افراد با نیاز ویژه، دانشکده علوم تربیتی روان‌شناسی، دانشگاه شیراز، ایران

^۲ - دانشیار روان‌شناسی و آموزش افراد با نیاز ویژه، دانشکده علوم تربیتی روان‌شناسی، دانشگاه شیراز، ایران

*- نویسنده مسئول مقاله: bahareman@shirazu.ac.ir

مقدمه

اختلالات روان‌پزشکی به علت ماهیت ژنتیکی، زیست‌شناختی و روان‌شناختی بسیار پیچیده هستند و احساسات، شناخت و رفتار فرد مبتلا را در بستر فرهنگ خاص دچار مشکل می‌کنند (Müller & et al, 2020). اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی یکی از شایع‌ترین اختلالات روان‌پزشکی در دوران کودکی است که با علائم پایدار عدم توجه، تکانشگری و بیش‌فعالی مشخص می‌شود (Zablotsky & et al, 2019). آمارهای معتبر در مورد میزان شیوع این اختلال در ایران در دسترس نمی‌باشد، اما در ایالات متحده آمریکا، در سال ۲۰۲۲ میزان شیوع آن در بین کودکان و نوجوانان سنین ۵ تا ۱۷ سال تقریباً از هر ۹ کودک آمریکایی، ۱ نفر (۱۱/۴ درصد، ۷/۱ میلیون کودک) تشخیص اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی دریافت کرده است. در میان کودکانی که در حال حاضر اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی دارند، ۵۸/۱ درصد اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی متوسط یا شدید دارند، ۷۷/۹ درصد حداقل یک اختلال هم‌زمان دارند، تقریباً نیمی از کودکانی که در حال حاضر اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی دارند (۵۳/۶ درصد) داروی اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی دریافت می‌کنند و ۴۴/۴ درصد در سال گذشته درمان رفتاری و تقریباً یک سوم (۳۰/۱ درصد) هیچ درمان اختصاصی دریافت نکرده‌اند (Danielson & et al 2024).

در پنجمین ویرایش راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی با سه نشانه فراگیر نارسایی توجه، بیش‌فعالی و تکانشگری تعریف شده است (American Psychiatric Association, 2013). در طبقه‌بندی آماری بیماری‌ها و مشکلات مرتبط با سلامتی (ICD)، ویرایش دهم، از عنوان اختلال بیش‌فعالی به جای اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی برای نامیدن این اختلال استفاده می‌شود (World Health Organization, 2016). صرف نظر از اینکه چه عنوانی برای نامیدن این اختلال مورد استفاده قرار گیرد، می‌توان گفت، اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی یکی از اختلالات عصبی- تحولی شایع در دوران کودکی و نوجوانی بشمار می‌رود که در بسیاری از موارد تا دوره بزرگسالی تداوم می‌یابد (Barkley, 2014).

تداوم اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی به دوران نوجوانی و بزرگسالی می‌تواند به پیامدهای منفی مانند اعتیاد منتهی شود. بیش‌فعالی به دلیل واسطه‌های نورولوژیک، پایه‌های ژنتیک و عوامل روانی - بیولوژیکی مشترک از جمله بدکارکردی سیستم انگیزش / پاداش و نیز تکانشگری، با اعتیاد رابطه دارد (Van Emmerik-van, 2014).

در سال‌های اخیر، رشد و پیشرفت استفاده از اینترنت منافع بسیاری در جامعه به ارمغان آورده است؛ اما با این حال، این پیشرفت باعث ایجاد مشکلات مربوط به اختلال اعتیاد به اینترنت شده و

¹ - International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems

به عنوان آسیب‌شناسی استفاده از اینترنت^۱ مطرح می‌شود (Di, Gong, Shi, Ahmed & Nandi, 2019). رشد روزافزون و گسترده اختلال اعتیاد به اینترنت و پیامدهای آن باعث شده این اختلال به عنوان اعتیادی یاد شود که متداول‌تر از همه اعتیادهای رفتاری است (Sariyska, Lachmann, Markett, Reuter & Montag, 2017). استفاده زیاد از اینترنت با عناوین متفاوتی از قبیل وابستگی رفتاری اینترنت^۲، استفاده مرضی از اینترنت^۳، استفاده مشکل‌زا از اینترنت^۴، استفاده بیش از اندازه از اینترنت^۵، سوء استفاده از اینترنت^۶ و اختلال اعتیاد به اینترنت^۷ معرفی می‌شود. بر اساس نتایج مطالعه یانگ و همکاران ۵ تا ۱۰ درصد از جمعیت آنلاین جهان معتاد به اینترنت هستند. هم‌چنین، پژوهش‌های گوناگون، شیوع اعتیاد به اینترنت را از ۳ تا ۲۰ درصد گزارش کرده‌اند (Egemen & Murat, 2015).

اعتیاد به اینترنت^۸، مفهومی گسترده می‌باشد که شامل بازی اینترنتی و سایر اشکال استفاده اعتیادی از اینترنت (مانند دانلود بیش از حد، استفاده افراطی از سایت‌های مربوط به شبکه‌های اجتماعی و خرید آنلاین اعتیادی) می‌شود. شیوع این اختلال، از یک درصد تا ۳۶/۷ درصد گزارش شده است. این تفاوت، احتمالاً به علت میزان متغیر دسترسی به شبکه اینترنت در کشورهای گوناگون، تعاریف متعدد اعتیاد به اینترنت و ابزارهای تشخیصی متفاوت است (Ho, Zhang, Tsang, Toh, Pan, 2014). عوامل زمینه ساز اعتیاد به اینترنت را می‌توان در سطوح فرد، خانواده و جامعه مطرح کرد، هم‌چنین، این پدیده در همه گروه‌های گوناگون سنی وجود دارد. نوجوانان در این بین آسیب‌پذیری بیش‌تری دارند و نسبت به گروه‌های دیگر سنی، آسیب‌هایی بیش‌تر متحمل می‌شوند چرا که مشکلاتی در حوزه تحصیل و ورود به بازار کار و اشتغال برای این افراد به وجود می‌آورد (Floros & Siomos, 2013).

یو، چو، ها، یو و کیم (Yoo, Cho, Ha, Yune, Kim, 2004) در پژوهش خود به رابطه بین اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی و اعتیاد به اینترنت در بین دانش‌آموزان دبستانی کره پی بردند.

بیش از ۶۰ درصد از کودکان با اعتیاد اینترنتی با اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی نیز هستند (Ha, Yoo, Cho, Chin, Shin, 2006).

در مطالعات گوناگون، همبستگی استفاده افراطی از اینترنت و اختلالات روان‌پزشکی مانند افسردگی، فراموشی، اختلالات اضطرابی مانند فوبیای اجتماعی و بویژه اختلال

1- Pathological Internet Use (PIU)

2- Internet behavior dependency

3- Pathological internet use

4- Problem internet use

5- Excessive internet use

6- Internet abuse

7- Internet addiction disorder

8- Internet Addiction

نارسایی توجه/بیش‌فعالی گزارش شده است. در این مطالعات، یک فراتحلیل با عنوان "همبستگی بین اعتیاد به اینترنت و همبود های روان‌پزشکی توسط هو و همکاران (Hoo & et al 2014) انجام شد آنها به تلخیص و ترکیب نتایج هشت مقاله دارای معیارهای لازم از بین ۳۶۵ مقاله مشاهده شده با این موضوع، پرداخته اند. یکی از یافته‌های این فراتحلیل به شرح زیر است: درصد شیوع اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی در افراد دارای اعتیاد به اینترنت، ۲۱/۷ درصد و در گروه گواه، ۸/۹ درصد گزارش شده است. نسبت بیماران نارسایی توجه / بیش‌فعالی در بین افراد دارای اعتیاد به اینترنت، به طور معناداری بالاتر از افراد گروه گواه است (Hoo & et al 2014).

سبک‌های فرزندپروری والدین نقش مهمی در آسیب‌شناسی روانی و رشد فرزندان ایفا می‌کند. بر اساس الگوی بامریند و شیفر با ترکیب دو محور اساسی محبت و کنترل در تعاملات والد-فرزند، سبک‌های مقتدرانه، به عنوان سبک کارآمد و استبدادی و آسان‌گیرانه ناکارآمد بشمار می‌رود (Burlaka, Graham-Bermann & Delva, 2017). پیشرفت اجتماعی کودکان و نوجوانان و پیشگیری و یا پیدایش رفتارهای اعتیادآمیز تحت تاثیر سبک‌های فرزندپروری والدین است (Baumrind, 2013). عملکرد ضعیف خانواده در میان نوجوانان چین با بروز اضطراب، افسردگی و اعتیاد در ارتباط است (Shi, Wang & Zou, 2017). نتایج پژوهش در ترکیه نشان داد که سبک فرزندپروری آسان‌گیرانه و مستبدانه ارتباط معنی‌دار و سبک مقتدرانه کم‌ترین ارتباط را با اعتیاد به اینترنت نوجوانان دارد (Ozgur, 2016).

والدین به دلیل تماس و نزدیکی بیش‌تر با کودکان خود می‌توانند در پیش برد مداخلات رفتاری در محیط طبیعی زندگی کودک نقش موثری داشته باشند. به این دلیل در دهه‌های اخیر توجهی ویژه به گنجاندن آموزش مدیریت والدین در طرح درمانی اختلال کمبودتوجه / بیش‌فعالی شده است. (Khoshabhi, K., Ghadiri, F., Jazayeri, 2006). نتایج پژوهش‌ها حاکی از آن است که والدین کودکان بیش‌فعال نسبت به والدین کودکان غیر بیش‌فعال از عملکرد مخرب‌تری برخوردارند (Tripp, Schaughency, Langlands & Mouat, 2007). در پژوهش‌های انجام شده با هدف یافتن اختلال‌های بالینی همایند با اعتیاد به اینترنت، مشخص شد که اختلالاتی همچون نارسایی توجه / بیش‌فعالی و شماری از اختلالات دیگر، همایند با اختلال اعتیاد به اینترنت هستند (Bernardi & Pallanti, 2009).

آشناختن روابط والدین و کودکان یک موضوع اساسی و تعیین کننده برای مطالعه اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی است (Chi & Hinshaw, 2002). از بین سبک‌های فرزندپروری، سبک آسان‌گیر بیش‌ترین تاثیر را در گرایش به اعتیاد به اینترنت دارد. هم‌چنین، برخی نتایج پژوهش‌های پیشین نشان داد که سبک‌های تربیتی آسان‌گیرانه والدین، رابطه معناداری با میزان استفاده دانش‌آموزان

از اینترنت دارد، به طوری که هر چه قدر میزان سبک تربیتی اسان‌گیرانه بیش‌تر باشد، استفاده از اینترنت در بین فرزندان بیش‌تر خواهد بود (Tabatabaeirad, E.S & Balootbangan, 2017). شیوه‌های والدگری به طور خاص در مورد استفاده از اینترنت شامل: نظارت بر استفاده از اینترنت مثل به کار گیری سیستم فیلترینگ برای فرزند؛ میزان زمان باهم بودن والد و فرزند، میزان بازی‌های غیر اینترنتی بین آنها مثل ورق بازی یا ورزش، انجام کارهای خانه یا گردش مشترک و تنها بودن یا نبودن نوجوان در خانه مستقیماً بر استفاده از اینترنت تأثیر می‌گذارد (O'Reilly, Mohan, 2023). شرایطی چون ویژگی‌های خانوار (مثل درآمد و طبقه اجتماعی خانواده، تک سرپرست بودن یا نبودن خانواده، میزان تحصیلات والدین، وضعیت اشتغال والدین، سن والدین و وضعیت افسردگی والدین) نیز به عنوان عوامل تأثیر گذار بر وابستگی یا اعتیاد به اینترنت در فرزندان بوده‌اند (Lam, 2015; Venkatesh et al., 2019; Lukavska et al., 2020). هم‌چنین، ویژگی‌های شخصیتی، از جمله معیارهای گشودگی، وظیفه‌شناسی، برونگرایی، سازگاری، ثبات عاطفی نوجوان و موارد مرتبط با مشکلات عاطفی و رفتاری، از جمله مشکلات سلوک، بیش‌فعالی یا بی‌توجهی، مشکلات روابط با همسالان و رفتارهای اجتماعی نیز به عنوان متغیر تعدیل کننده در بروز وابستگی به اینترنت بوده‌اند (Fumero et al., 2018).

همان‌گونه که گفته شد پژوهش‌هایی در مورد همبستگی اعتیاد به اینترنت و اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی و هم‌چنین، نقش سبک‌های فرزندپروری در اعتیاد به اینترنت کودکان و نوجوانان صورت گرفته است، اما پژوهشی که نقش میزان فعالیت‌های آنلاین والدین در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت در کودکان با اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی را بررسی یکرده باشد، مشاهده نشد. لذا، این پژوهش می‌تواند در راستای آگاه‌سازی والدین در مدیریت زمان استفاده خود از اینترنت و فعالیت‌های آنلاین و در نتیجه، ایجاد تأثیرات مطلوب روانی در کودکان و نوجوانان با اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی مورد استفاده قرار گیرد.

روش پژوهش

این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. در این بخش از پژوهش به مباحث مربوط به جامعه آماری، گروه نمونه، روش نمونه‌گیری، ابزار پژوهش و روایی و پایایی آن‌ها، روش اجرا و در نهایت، طرح‌های آماری که به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آن استفاده می‌شود، پرداخته می‌شود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه افراد با نارسایی توجه بیش‌فعالی ۷ تا ۱۲ سال در شهر شیراز بود. گروه نمونه شامل ۱۳۰ نفر از افراد با نارسایی توجه بیش‌فعالی ۷ تا ۱۲ سال شهر شیراز بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. ملاک‌های ورود آزمودنی‌های با اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی در این پژوهش شامل دریافت تشخیص اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی از سوی

متخصص روان‌پزشکی، نداشتن اختلالات همراه شدید همچون اختلال نافرمانی مقابله‌ای، اختلال سلوک^۱، اختلالات یادگیری^۲ و افسردگی^۳، قرار داشتن در بازه سنی ۷ تا ۱۲ سال، داشتن هوشبهر کلی بیش‌تر از ۸۵ و در نهایت، اجرای آزمون کوتاه مقیاس درجه‌بندی کانرز والدین فرم تجدیدنظر شده (CPRS-R) بودند. پس از گردآوری داده‌ها، نمره‌گذاری پرسش‌نامه‌ها و مشخص شدن نمرات آزمودنی‌ها، اعمال مربوط به مرتب‌سازی و خلاصه‌سازی داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری انجام شد. بمنظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در این پژوهش، ابتدا شاخص‌های آماری توصیفی اعم از جداول توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار مشخص شد. در مرحله بعد و در سطح آمار استنباطی، در پاسخ به پرسش اول پژوهش از ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون و در پاسخ به پرسش دوم و سوم پژوهش از روش آماری تحلیل رگرسیون چندگانه با استفاده از نسخه ۲۷ نرم افزار SPSS استفاده شد.

ابزار پژوهش

مقیاس استفاده از اینترنت

مقیاس استفاده از اینترنت^۴ به دو بخش تقسیم می‌شود: اولی زمان صرف شده برای استفاده از اینترنت در طول روزهای هفته، آخر هفته‌ها و مدت زمانی است که افراد از از اینترنت در مکان‌های گوناگون مانند محل کار یا خانه صرف نظر از فعالیتی که انجام می‌دهند استفاده می‌کنند. دوم اهداف افراد در استفاده از اینترنت است. در مورد اهداف استفاده از اینترنت دو هدف اجتماعی و غیر اجتماعی در نظر گرفته شده است. هفت آیتم برای سنجش و اندازه‌گیری اهداف اجتماعی عبارتند از: بازی‌های آنلاین با افراد دیگر، چت کردن و گفتگوهای آنلاین با دوستان، شرکت در بحث‌های گروهی آنلاین و بحث کردن درباره موضوعات گوناگون، دوست‌یابی، نظر گذاشتن بعد از دیدن ویدئو یا گوش کردن به موسیقی، رای دادن آنلاین و فرستادن ایمیل به منظور در ارتباط بودن با افراد دیگر. هدف فعالیت‌های غیراجتماعی شامل هفت آیتم: دانلود نرم افزار، جستجو در اینترنت برای به دست آوردن داده‌ها، گوش دادن به موسیقی‌های آنلاین، تماشا کردن فیلم‌های آنلاین، خواندن مجلات و روزنامه‌های الکترونیکی، خرید اینترنتی و پرداختن به بازی‌های آنلاین به صورت انفرادی می‌باشد (Alzhrany, 2018). ثبات داخلی آیتم‌ها که همبستگی بین آیتم‌ها و مجموع مقیاس‌ها محاسبه و نتایج حاکی از آن است که همبستگی بین آیتم‌ها و مجموع آن‌ها مثبت بوده و در بازه بین (۰/۸۱ تا ۰/۴۱) $r=$ برای اهداف اجتماعی و کل آیتم‌ها در سطح معنی داری ($P<0/05$) معنادار است.

^۱- Conduct disorder

^۲- Learning disability

^۳- Depression

^۴- Internet Usage Scale

هم‌چنین، در مورد آیت‌های اهداف غیراجتماعی نیز همبستگی بین آیت‌ها و مجموع آن‌ها با سطح معنی‌داری ($P < 0/05$) بین بازه ($0/81$ تا $0/56$) محاسبه شده است، هم‌چنین، پایایی این مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده است. نتایج حاکی از آن است که پایایی این مقیاس از حد مطلوبی برخوردار می‌باشد. هم‌چنین، قابلیت اطمینان برای اهداف اجتماعی $0/75$ و برای اهداف غیراجتماعی $0/82$ محاسبه شده است (Alzhrany, 2018).

در این پژوهش طبق نتایج حاصل از همبستگی ابعاد مقیاس استفاده از اینترنت با نمره‌های گویه‌های مرتبط با هر بعد، چنین نتیجه‌گیری می‌شود که مقیاس استفاده از اینترنت از روایی مناسبی برخوردار است. هم‌چنین، برای سنجش و بررسی پایایی این مقیاس از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد و ضریب محاسبه شده برای ابعاد اهداف اجتماعی و اهداف غیراجتماعی به ترتیب برابر $0/86$ و $0/83$ بدست آمد. نتایج حاصل حاکی از پایایی مناسب این مقیاس است.

آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ

این آزمون در سال ۱۹۹۸ توسط کیمبرلی یانگ برای سنجش اعتیاد به اینترنت تدوین شد. این آزمون شامل ۲۰ آیت‌م است و شرکت‌کننده باید پاسخ‌های خود را بر اساس طیف پنج درجه لیکرت مشخص نمایند. دامنه نمرات این آزمون از ۰ تا ۱۰۰ است که نمرات بالاتر نشان دهنده اعتیاد به اینترنت و وابستگی بیش‌تر است. نمرات بین ۲۰ تا ۴۹ نشان دهنده کاربر معمولی اینترنت، نمره‌ی ۵۰ تا ۷۹ نشان دهنده در آستانه اعتیاد به اینترنت و نمره ۸۰ تا ۱۰۰ نشان دهنده اعتیاد به اینترنت است. پرسش‌نامه جنبه‌های گوناگون اعتیاد به اینترنت را می‌سنجد و به تعیین اینکه آیا استفاده بیش از حد از اینترنت بر جنبه‌های گوناگون زندگی فرد تاثیر دارد یا نه، می‌پردازد (Murali & Georgem 2007). به منظور بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ، در مطالعات خارجی آلفای کرونباخ این مقیاس $0/90$ گزارش شده است (Yang, Cao, Li, Cheng, Liu, 2019). روایی و پایایی این آزمون در چندین پژوهش ذکر شده است. وانگ و همکاران (Whang, Lee & Chang, 2003) ضریب آلفای کرونباخ این آزمون را $0/90$ گزارش کرده‌اند. در این پژوهش روایی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ با روش تحلیل گویه‌ها احراز شد و در همه موارد ضریب همبستگی بین نمره هر گویه و کل آزمون در سطح ($P < 0/01$) معنادار بود. همبستگی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ با نمرات گویه‌ها حاکی از روایی مناسب و قابل قبول این آزمون است. هم‌چنین، برای سنجش پایایی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ، ضریب آلفای کرونباخ برای این آزمون محاسبه شد و پایایی این آزمون $0/91$ احراز شد. بنابراین این آزمون از پایایی مناسب و قابل قبولی برخوردار است.

فرم کوتاه مقیاس درجه‌بندی کانرز والدین - تجدید نظر شده (CPRS-R)

این مقیاس شامل ۲۷ سؤال و دارای ۴ زیر مقیاس مخالفت‌جویی، مشکلات شناختی/بی‌توجهی، بیش‌فعالی و نمره تشخیص اختلال نارسایی توجه/بیش‌فعالی است. توسط مادران پاسخ داده می‌شود است. نمرات هر سؤال به شکل لیکرتی (۰ تا ۳) محاسبه می‌شود و سپس با توجه به سن و جنس آزمودنی‌ها به نمرات معیار t تبدیل می‌شوند. نمره معیار مساوی یا بیش‌تر از ۶۵، معمولاً بیانگر مشکلات قابل توجه بالینی در آن زیر مقیاس است. محدوده سنی مورد استفاده در مقیاس‌های کانرز، ۳ تا ۱۷ سال است که هنجارهای سنی جداگانه‌ای با فواصل ۳ سال برای دختران و پسران تهیه شده است. تکمیل این مقیاس، به طور معمول ۵ تا ۱۰ دقیقه زمان نیاز دارد. ضرایب پایایی درونی با دامنه‌ای از ۰/۷۵ تا ۰/۹۰ گزارش شده است. ن زیر مقیاس است. ضرایب پایایی درونی با دامنه‌ای از ۰/۷۵ تا ۰/۹۰ گزارش شده است. اعتبار سازه‌ای فرم کانرز با استفاده از روش تحلیل عوامل، به دست آمده است و اعتبار افتراقی آنها با بررسی آماری توانایی مقیاس در تمایز افراد با اختلال نارسایی توجه/بیش‌فعالی از افراد عادی و دیگر گروه‌های بالینی، قویا تایید شده است (Zargari-Nejad and Conner, Warren, Close, & Yeke-Yazdan-Doost, 2007). کانرز، وارن، کلوز و اسپارکس (Khalatbari, Khorshidian, 1999) قابلیت اعتماد این مقیاس را ۰/۹۰ گزارش کردند (Ranjbar and Madahi, 2011). در ایران نیز قابلیت اعتماد آن را با روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۳ و درستی آن را بین ۰/۷۶ تا ۰/۹۰ گزارش کرده‌اند (Shahaian, Shahim, Yousefi and Bashash, 2007). در این پژوهش، اعتبار ابزار مذکور از روش آلفای کرونباخ و روایی آن از روش همبستگی هر خرده مقیاس با نمره کل بررسی شد.

نتایج

داده‌های توصیفی مربوط به ابعاد مقیاس استفاده از اینترنت و میزان اعتیاد به اینترنت در کودکان بااختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی در جدول ۱ خلاصه شده است.

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار نمرات ابعاد مقیاس استفاده از اینترنت و اعتیاد به اینترنت

متغیر و ابعاد آن	میانگین	انحراف معیار
مدت زمان استفاده از اینترنت	۴۵/۵۰	۳/۲۲
اهداف اجتماعی	۱۸/۱۷	۶/۷۹
اهداف غیر اجتماعی	۱۲/۸۲	۳/۸۴
اعتیاد به اینترنت	۴۵/۶۰	۲۱/۹۲

متغیر اعتیاد به اینترنت با میانگین $45/60$ بیش‌ترین میانگین و متغیر اهداف غیراجتماعی با میانگین $12/82$ کمترین میانگین را در بین متغیرهای پژوهش به خود اختصاص داده‌اند. بمنظور پاسخ به این پرسش مبنی بر اینکه آیا بین اعتیاد به اینترنت در کودکان با اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی با میزان فعالیت‌های آنلاین والدین رابطه وجود دارد، ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون محاسبه شد و داده‌های بدست آمده در جدول ۲ به شرح زیر است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین ابعاد مقیاس استفاده از اینترنت و اعتیاد به اینترنت

متغیرها	۱	۲	۳	۴
مدت زمان استفاده از اینترنت	۱			
اهداف اجتماعی	$0/691^{**}$	۱		
اهداف غیر اجتماعی	$0/337^*$	$0/108$	۱	
اعتیاد به اینترنت	$0/739^{**}$	$0/710^{**}$	$0/195^*$	۱

بر اساس جدول ۲ نتایج حاکی از همبستگی مثبت و معنادار بین اعتیاد به اینترنت با مدت زمان استفاده از اینترنت ($r=0/739$, $P<0/01$)، اهداف اجتماعی ($r=0/710$, $P<0/01$) و اهداف غیراجتماعی ($r=0/195$, $P<0/05$) بود.

در پاسخ به این سؤال مبنی بر اینکه آیا میزان فعالیت‌های آنلاین والدین، اعتیاد به اینترنت کودکان با اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی را پیش‌بینی می‌کنند، از روش آماری تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس ابعاد مقیاس استفاده از اینترنت در جدول ۳ به شرح زیر است.

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس ابعاد مقیاس استفاده از اینترنت

متغیرها	R	R ²	F	P	B	Beta	T	P
مدت زمان استفاده از اینترنت					$0/424$	$0/471$	$6/919$	$0/000$
اهداف اجتماعی	$0/720$	$0/511$	$68/362$	$0/000$	$2/247$	$0/697$	$11/254$	$0/000$
اهداف غیر اجتماعی					$0/686$	$0/120$	$1/942$	$0/054$

نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس میزان فعالیت‌های آنلاین والدین نشان می‌دهد که مدت زمان استفاده از اینترنت ($\beta=0/471$, $T=6/919$, $p<0/01$) و اهداف اجتماعی ($\beta=0/697$, $T=11/254$, $p<0/01$) اعتیاد به اینترنت را به طور مثبت پیش‌بینی می‌کنند. در این پژوهش متغیرهای مدت زمان استفاده از اینترنت، اهداف اجتماعی و اهداف غیراجتماعی $51/1\%$ از واریانس اعتیاد به اینترنت را تعیین می‌کنند ($R^2=0/511$, $F=68/362$, $p<0/01$).

بحث

در پاسخ به این پرسش پژوهش مبنی بر اینکه آیا میزان فعالیت‌های آنلاین والدین، اعتیاد به اینترنت کودکان با اختلال یافته‌های حاصل از این پژوهش حاکی از وجود ارتباط مثبت و معنادار بین مدت زمان استفاده از اینترنت و ابعاد اهداف اجتماعی و اهداف غیراجتماعی فعالیت‌های آنلاین والدین با اعتیاد به اینترنت در کودکان بود و هر دو بعد اهداف اجتماعی و غیراجتماعی و نیز مدت زمان استفاده از اینترنت، اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی می‌کند. این بدین معناست که با افزایش فعالیت‌های آنلاین والدین باعث افزایش و تشدید اعتیاد به اینترنت در کودکان آن‌ها می‌شود. تجزیه و تحلیل نتایج بدست آمده حاکی از این است که مدت زمان استفاده از اینترنت و اهداف اجتماعی اعتیاد به اینترنت را به طور معناداری پیش‌بینی می‌کند.

بر اساس یافته‌های این پژوهش، مدت زمان استفاده از اینترنت و هر دو بعد اهداف اجتماعی و غیر اجتماعی استفاده از اینترنت والدین با اعتیاد به اینترنت فرزندان رابطه مثبت و معنی‌دار دارند و فرزندان با الگوبرداری از والدین دچار استفاده بیش از حد و اعتیاد به اینترنت می‌گردند. از آن جایی که بیش‌ترین فعالیت‌های اینترنتی و آنلاین والدین به اهداف اجتماعی مانند چت‌های آنلاین، بازی آنلاین با دوستان، شرکت در بحث‌های گروهی و دوست‌یابی اینترنتی اختصاص دارد، نتایج این پژوهش مبنی بر ارتباط قوی‌تر اهداف اجتماعی با اعتیاد به اینترنت نسبت به اهداف غیراجتماعی طبق نظریه یادگیری اجتماعی، والدین به صورت مستقیم از راه الگوبرداری و تقویت اجتماعی و به طور غیرمستقیم از راه شکل‌دهی ادراکات و نگرش‌ها بر رفتارهای اجتماعی و هیجانات فرزندان تأثیر می‌گذارند (Motahhari Nejad & Ghasemi Nejad 2018).

میزان فعالیت‌های آنلاین والدین در شبکه اینترنتی شامل فعالیت‌های گوناگونی می‌شود که در یک طبقه‌بندی می‌توان این فعالیت‌ها را به دو دسته فعالیت‌های آنلاین با اهداف اجتماعی و فعالیت‌های آنلاین با اهداف غیراجتماعی طبقه‌بندی کرد. اهداف اجتماعی به طور کلی اشاره به فعالیت‌هایی دارد که افراد در بستر اینترنت با دیگران ارتباط و تعامل برقرار می‌کنند. این فعالیت‌ها شامل چت و مکالمه‌های آنلاین، شرکت در بحث‌های گروهی آنلاین، پرداختن به بازی‌های آنلاین، دوست‌یابی اینترنتی، اظهار نظر بعد از تماشای تصاویر، فیلم و موسیقی‌های آنلاین در فضای مجازی،

نظر دادن و نظرخواهی‌های آنلاین و ارسال ایمیل جهت تعامل با دیگران می‌شود. در مورد اهداف غیر اجتماعی، این اهداف شامل فعالیت‌هایی چون بارگیری نرم‌افزارهای کامپیوتری، جست‌وجوی داده‌ها در اینترنت، گوش دادن موسیقی آنلاین، تماشای فیلم‌های آنلاین، خواندن مجلات و روزنامه‌های الکترونیکی آنلاین، خریدهای اینترنتی و انجام بازی‌های آنلاین به صورت انفرادی می‌شود. لازمه اهداف اجتماعی در فعالیت‌های آنلاین تعامل و ارتباط با دیگر افراد است (Alzhrany, 2018). ضروری است که والدین از تأثیری که شیوه‌های فرزندپروری غیر اینترنتی آنها ممکن است داشته باشد، آگاه باشند. برای مثال، بازی منظم کارت، بازی یا ورزش با فرزندشان و استفاده یا اجتناب از انواع انضباط قاطعانه می‌تواند به والدین کمک کند تا اعتیاد به اینترنت را در بین نوجوانان خود به گونه‌ای مؤثرتر نسبت به اجرای یک سیستم فیلتر اینترنت پیشگیری و مدیریت کنند. اعطای استقلال روانی به نوجوانان نیز ممکن است به جلوگیری از اعتیاد به اینترنت کمک کند (O'Reilly & Mohan, 2023).

براساس یافته‌های (Alshakhs & et al, 2025) نوجوانان زمانی که والدین‌شان جزو کاربران وابسته اینترنت بودند، بیش‌تر احتمال داشت که کاربر وابسته به اینترنت باشند. به گونه‌ای که هفت مورد از هشت علامت وابستگی به اینترنت والدین با علائم نوجوانان مرتبط بود. این نتایج نشان می‌دهد که برنامه‌های مشاوره خانواده نه تنها باید بر برخورد با نوجوانان تمرکز کنند بلکه به والدین کمک کنند تا عادات دیجیتالی سازنده و متعادل را نشان دهند و خودشان به الگوهای مثبتی تبدیل شوند. مشاجرات جدی بین والدین و فرزندان نوجوان در مورد استفاده بیش از حد از اینترنت، وابستگی به اینترنت را در نوجوانان پیش‌بینی می‌کند. با توجه به نتایج ما، ممکن است برای والدین مفید باشد که در استفاده از فناوری الگو باشند و بحث‌هایی سازنده‌تر با نوجوانان خود در مورد آن داشته باشند. این نتایج هم‌چنین، نشان دهنده نیاز به دانش و سواد بهتر در برقراری ارتباط با نوجوانان در مورد استفاده بیش از حد از اینترنت است.

به نظر می‌رسد، والدینی که بیش‌تر زمان خود را در فضای مجازی می‌گذرانند، نه تنها زمانی کافی و کیفی برای تأثیر بر رشد روانی کودک ندارند بلکه این سبک زندگی را به کودک خود نیز انتقال می‌دهند و کودکانی وابسته به گوشی و فضای مجازی پرورش می‌دهند. در واقع، نظارت کم، کنترل ضعیف و یک ارتباط هیجانی منفی بین والدین و کودک به طور وسیعی با مشکلات رفتاری و عاطفی کودکان در آینده نیز ارتباط دارد (Darling, N., & Steinberg, 2017). نبود حمایت والدینی قوی (بوژه از سوی مادر) احساس عدم شایستگی و ارزشمندی، افسردگی بالاتر، آشفتگی در عملکرد خانواده و دل‌بستگی اضطرابی را در پی خواهد داشت (Senormanci, Senormanci, Guclu & Konkan, 2014). به بیان دیگر، وقت‌گذرانی بیش از حد مراقبت‌کننده اصلی کودکان در فضای مجازی و شبکه‌های اینترنتی؛ منجر به در دسترس نبودن، پاسخگو نبودن

(Ghmbari, KHodapanahi, Mazaheri, & GHolamalilavasani, 2014) و حساس نبودن به نیازهای جسمانی و روانی کودک شده و موجب احساس ترس، بی‌اعتمادی و عدم امنیت می‌شود زیرا این گونه افراد به واسطه نادیده گرفته شدن توسط والدین (به واسطه اعتیاد به فضای مجازی)، خود را لایق توجه و محبت نمی‌بینند و خرسندی کمی در روابط خود با والدین دارند که برای فرار از این واقعیت ممکن است همانند والدین خود به فضای مجازی روی آورند و شبکه‌های اینترنتی برای آن‌ها به جهانی امن مبدل شود که در آن نه تهدید وجود دارد و نه با چالش و طرد شدنی رو به رو می‌شوند (Elhamy, Karimisan, Fathi Azar 2017).

بر اساس نظریه یادگیری اجتماعی و کنترل اجتماعی، والدین به صورت مستقیم از راه الگوبرداری و تقویت اجتماعی و به گونه غیرمستقیم از طریق شکل‌دهی ادراکات و نگرش‌ها بر رفتارهای اجتماعی و هیجانات فرزندشان تأثیر می‌گذارند (Motahhari Nejad & Ghasemi Nejad 2018). از این منظر طبق نظریه یادگیری اجتماعی، کودکان با الگوگیری از رفتار والدین در استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی، به استفاده بیش از حد و اعتیادی از اینترنت روی می‌آورند. هم‌چنین، به نظر می‌رسد والدینی که یاد گرفته‌اند تا به شیوه صحیح از تلفن همراه و رسانه‌ها استفاده کنند و زمان استفاده از اینترنت و وسایل الکترونیکی را به خوبی مدیریت می‌کنند، توانسته‌اند زمان بیش‌تری را برای فرزندان خود صرف کنند و این زمان در بهبود ارتباط والدین و فرزندان تأثیری مثبتی دارد (Darvishzade Nooshabadi, Latifi, & Soltanizadeh 2021). بنابراین، میزان فعالیت‌های آنلاین والدین چه با هدف ارتباط و تعاملات اجتماعی باشد و چه با اهداف غیراجتماعی باشد در صورتی که زمان استفاده از آن‌ها مدیریت نگردد؛ می‌تواند به واسطه الگوگیری و تقلید فرزندان از آن‌ها باعث ایجاد اعتیاد به اینترنت در فرزندان شود.

بر اساس نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌شود والدین با تغییر عادت‌های خود در چگونگی استفاده از فضای مجازی بتوانند الگویی مناسب برای فرزندان‌شان در این موضوع باشند. از جمله محدودیت‌های این پژوهش این بود که آزمودنی‌ها فقط کودکان با اختلال نارسایی توجه بیش‌فعالی سنین ۷ تا ۱۲ سال بودند، لذا در تعمیم نتایج حاصل به سایر کودکان با نیازهای ویژه و نیز کودکان عادی باید دقت شود. از سوی دیگر، با توجه به اینکه والدینی که خودشان به اینترنت معتاد هستند، ممکن است فرزندان‌شان را معتادتر از آنچه واقعاً هستند، درک کنند. لذا پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی از فرم‌های خودگزارشی و مصاحبه انفرادی با والدین و فرزندان به صورت جداگانه برای گردآوری داده‌ها استفاده شود. از سوی دیگر، انتخاب جامعه آماری، نمونه‌گیری و محل اجرای پژوهش شهر شیراز بوده است، لذا، در تعمیم نتایج حاصل از این پژوهش به جوامع شهری و جغرافیایی دیگر باید احتیاط شود. هم‌چنین، این پژوهش از نوع مطالعه همبستگی است، بنابراین نمی‌توان از آن تبیین‌های علت و معلولی به عمل آورد. با این وجود به سایر پژوهشگران پیشنهاد می‌شود تا ارتباط هر یک از

متغیرهای این پژوهش را در گروههای سنی دیگر در افراد با اختلال نارسایی توجه بی‌فعالی مورد بررسی قرار دهند. همچنین، پیشنهاد می‌شود ارتباط متغیرهای ملاک و پیش‌بین در این پژوهش در گروههای دیگر کودکان با نیاز ویژه و یا سایر اختلالات رفتاری مورد بررسی قرار گیرد. انجام پژوهش‌های مشابه در سایر مناطق شهری و جغرافیایی با توجه به بافت فرهنگی و اجتماعی آن منطقه و مقایسه گروههای افراد با نیاز ویژه و یا اختلالات رفتاری با یک دیگر در زمینه ارتباط متغیرهای ملاک و پیش‌بین توصیه می‌شود.

منابع

- Alshakhsi, S., Chemnad, K., Panourgia, C., Hassan, D. A., Yankouskaya, A., & Ali, R. (2025). From parents to their adolescent children: reexamining the link between parental and adolescent internet addiction. *Behaviour & Information Technology*, 1-17.
- Alzhrary, S. S. S. (2018). *The impact of Internet usage on family functioning and psychological well-being in Saudi Arabia*. Nottingham Trent University (United Kingdom).
- Barkley, R. A. (2014). Sluggish cognitive tempo (concentration deficit disorder?): Current status, future directions, and a plea to change the name. *Journal of abnormal child psychology*, 42(1), 117-125.
- Baumrind, D. (2013). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. In *Adolescents and Their Families* (pp. 22-61). Routledge
- Bernardi, S., & Pallanti, S. (2009). Internet addiction: a descriptive clinical study focusing on comorbidities and dissociative symptoms. *Comprehensive psychiatry*, 50(6), 510-516.
- Block, S. L., Vesikari, T., Goveia, M. G., Rivers, S. B., Adeyi, B. A., Dallas, M. J., ... & Pentavalent Rotavirus Vaccine Dose Confirmation Efficacy Study Group. (2007). Efficacy, immunogenicity, and safety of a pentavalent human-bovine (WC3) reassortant rotavirus vaccine at the end of shelf life. *Pediatrics*, 119(1), 11-18.
- Burlaka, V., Graham-Bermann, S. A., & Delva, J. (2017). Family factors and parenting in Ukraine. *Child abuse & neglect*, 72, 154-162.
- Chi, TC, C. (2002). Mother-child relationships of children with ADHD: the role of maternal depressive symptoms and depression related distortion. *J Abnorm Child Psychol*, 30, 387-400.
- Conner, M., Warren, R., Close, S., & Sparks, P. (1999). Alcohol consumption and the theory of planned behavior: An examination of the cognitive mediation of past behavior. *Journal of applied social psychology*, 29(8), 1676-1704
- Danielson, M. L., Claussen, A. H., Bitsko, R. H., Katz, S. M., Newsome, K., Blumberg, S. J., ... & Ghandour, R. (2024). ADHD prevalence among US children and adolescents in 2022: diagnosis, severity, co-occurring disorders, and treatment. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 53(3), 343-360.
- Darling, N., & Steinberg, L. (2017). Parenting style as context: An integrative model. In *Interpersonal development* (pp. 161-170). Routledge.

- Darvishzadeh, G., Latifi, Z., & Soltanizadeh, M. (2021). The Effect of Teaching Time Management and proper use of Mobile Phones, Social Media and Cyberspace by parents on attachment pattern, children's behavioral problems and the rate of internet addiction in parents. *Thinking and children*, 11(2), 63-82.
- Di, Z., Gong, X., Shi, J., Ahmed, H. O., & Nandi, A. K. (2019). Internet addiction disorder detection of Chinese college students using several personality questionnaire data and support vector machine. *Addictive behaviors reports*, 10, 100200.
- Tekkanat, E., & Topaloglu, M. (2015). The Assessment of high schoolers' internet addiction. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 205, 664-670.
- Elhamy, S., Karimisani, P., & Fathi Azar, S. (2017). Relationship between attachment and parenting styles with activity in social networks of Secondary school students in the city of Salmas. *Journal of Psychology New Ideas*, 1(2), 1-8.
- Floros, G., & Siomos, K. (2013). The relationship between optimal parenting, Internet addiction and motives for social networking in adolescence. *Psychiatry research*, 209(3), 529-534.
- Fumero, A., Marrero, R. J., Voltes, D., & Peñate, W. (2018). Personal and social factors involved in internet addiction among adolescents: A meta-analysis. *Computers in human behavior*, 86, 387-400.
- Ghanbari, S., Khodapanahi, M. K., Mazaheri, M. A., & GHOLAMALI, L. M. (2014). The effectiveness of attachment based parent training on increasing maternal caregiving quality in preschool anxious children.
- Ha, J. H., Yoo, H. J., Cho, I. H., Chin, B., Shin, D., & Kim, J. H. (2006). Psychiatric comorbidity assessed in Korean children and adolescents who screen positive for Internet addiction. *Journal of Clinical Psychiatry*, 67(5), 821.
- Ho, R. C., Zhang, M. W., Tsang, T. Y., Toh, A. H., Pan, F., Lu, Y., ... & Mak, K. K. (2014). The association between internet addiction and psychiatric comorbidity: a meta-analysis. *BMC psychiatry*, 14(1), 183.
- Khalatbari, J., Khorshidian, H., Ranjbar, J., & Madahi, M. (2011). *Diagnosis and treatment of hyperactivity*. Tehran: Sad Publishing.
- Khoshabhi, K., Ghadiri, F., Jazayeri, A. (2006). A study on the effectiveness of parent management training based on Iranian culture in decreasing ADHD symptoms in comparison with medication. *Journal of family research*, 2(7), 269-283.
- Lam, L. T. (2015). Parental mental health and internet addiction in adolescents. *Addictive behaviors*, 42, 20-23.
- Lukavská, K., Vacek, J., & Gabhelík, R. (2020). The effects of parental control and warmth on problematic internet use in adolescents: A prospective cohort study. *Journal of behavioral addictions*, 9(3), 664-675.
- Motahhari Nejad, H., & Ghasemi Nejad, M. (2019). The impact of internet parenting styles on internet use of students. *New Media Studies*, 4(16), 301-333.
- Müller, A., Vetsch, S., Pershin, I., Candrian, G., Baschera, G. M., Kropotov, J. D., ... & Eich, D. (2020). EEG/ERP-based biomarker/neuroalgorithms in adults with ADHD: Development, reliability, and application in clinical

- practice. *The World Journal of Biological Psychiatry*.
- Murali, V., & George, S. (2007). Lost online: an overview of internet addiction. *Advances in psychiatric treatment*, 13(1), 24-30.
- National Center for Health Statistics (US. (2016). Health, United States, 2015: With special feature on racial and ethnic health disparities.
- O'Reilly, C., & Mohan, G. (2023). Parental influences on excessive Internet use among adolescents. *Internet Research*, 33(7), 86-110.
- Özgür, H. (2016). The relationship between Internet parenting styles and Internet usage of children and adolescents. *Computers in Human Behavior*, 60, 411-424.
- Polanczyk, G. V., Eizirik, M., Aranovich, V., Denardin, D., da Silva, T. L., da Conceição, T. V., ... & Rohde, L. A. (2003). Interrater agreement for the schedule for affective disorders and schizophrenia epidemiological version for school-age children (K-SADS-E). *Brazilian Journal of Psychiatry*, 25, 87-90.
- Sariyska, R., Lachmann, B., Markett, S., Reuter, M., & Montag, C. (2017). Individual differences in implicit learning abilities and impulsive behavior in the context of Internet addiction and Internet Gaming Disorder under the consideration of gender. *Addictive behaviors reports*, 5, 19-28.
- Şenormancı, Ö., Şenormancı, G., Güçlü, O., & Konkan, R. (2014). Attachment and family functioning in patients with internet addiction. *General hospital psychiatry*, 36(2), 203-207.
- Shi, X., Wang, J., & Zou, H. (2017). Family functioning and Internet addiction among Chinese adolescents: The mediating roles of self-esteem and loneliness. *Computers in Human Behavior*, 76, 201-210.
- Tabatabaeirad, E. S., & Balootbangan, A. A. (2017). Prediction of internet addiction and social anxiety based on parenting styles in adolescents of Sabzevar, Iran. *Journal of Education and Community Health*, 3(4), 52-58.
- Tripp, G., Schaughency, E. A., Langlands, R., & Mouat, K. (2007). Family interactions in children with and without ADHD. *Journal of Child and Family Studies*, 16(3), 385-400.
- Unicef. (2012). Statistics and monitoring. <http://www.unicef.org/statistics>.
- van Emmerik-van Oortmerssen, K., van de Glind, G., Koeter, M. W., Allsop, S., Auriacombe, M., Barta, C., ... & Schoevers, R. A. (2014). Psychiatric comorbidity in treatment-seeking substance use disorder patients with and without attention deficit hyperactivity disorder: results of the IASP study. *Addiction*, 109(2), 262-272.
- Venkatesh, V., Sykes, T. A., Chan, F. K., Thong, J. Y., & Hu, P. J. H. (2019). Children's internet addiction, family-to-work conflict, and job outcomes. *MIS quarterly*, 43(3), 903-A19.
- Whang, L. S. M., Lee, S., & Chang, G. (2003). Internet over-users' psychological profiles: a behavior sampling analysis on internet addiction. *Cyberpsychology & behavior*, 6(2), 143-150.
- Yang, G., Cao, J., Li, Y., Cheng, P., Liu, B., Hao, Z., ... & Ren, Z. (2019). Association between internet addiction and the risk of musculoskeletal pain in Chinese college freshmen—a cross-sectional study. *Frontiers in psychology*, 10, 1959.
- Yoo, H. J., Cho, S. C., Ha, J., Yune, S. K., Kim, S. J., Hwang, J., ... & Lyoo, I. K. (2004). Attention deficit hyperactivity symptoms and internet addiction.

Psychiatry and clinical neurosciences, 58(5), 487-494.

Zablotsky, B., Black, L. I., Maenner, M. J., Schieve, L. A., Danielson, M. L., Bitsko, R. H., ... & Boyle, C. A. (2019). Prevalence and trends of developmental disabilities among children in the United States: 2009–2017. *Pediatrics*, 144(4).

The Role of Parental Online Activity in Predicting Internet Addiction in Children with Attention Deficit/Hyperactivity Disorder

Ali Javadi^۱, Setare shojaee^۲

Abstract

The aim of this study was to determine the role of parents' online activities in predicting Internet addiction in children with attention deficit hyperactivity disorder. The present study method was descriptive and correlation. The statistical population of the study included all children with attention deficit hyperactivity disorder between the ages of 7 and 12 years in Shiraz that were selected through purposive sampling a group of 130 children with attention deficit hyperactivity disorder. In this study, subjects were identified using a psychiatrist's clinical diagnosis and the short form of revised Connors Parental Scale. The Internet Use Scale (IUS) was used to measure the amount of parents' online activities, and the Young Internet Addiction Questionnaire (IAQ) was used to measure the amount of Internet addiction. The results indicated that there was a positive and significant correlation between the dimensions of the online activity scale, including duration of Internet use, social goals, and non-social goals, and the level of Internet addiction in children with attention deficit hyperactivity disorder. Multiple regression analyses to predict Internet addiction showed that the components of Internet usage duration and social goals predict Internet addiction positively and significantly. Therefore, it seems that when parents have the more online activities, increases Internet addiction in children with attention deficit/hyperactivity disorder.

Keywords: Attention Deficit Hyperactivity Disorder, Internet Addiction, Online Activities, Children

¹- M.A.Special Education Department, School of Education and Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran.

²- Associate Professor, Special Education Department, School of Education and Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran

*- Corresponding author: bahareman@shirazu.ac.ir

